

**Edicioni kritik i pesë teksteve të Skiroit
(përgatitur për shtyp nga Bardhyl Demiraj¹)**

A. Transkriptimi²

B. Transliterimi³

T(eksti) I (f. 91)

1 SCIUM I LUMURI AT

Tæ bæmet, lævdimet eçë atò kyæ
caa pæfuanæ⁴ præ feenæ tæ Chrisc-
5 tit robby⁵ i Tÿneoti⁶ Fiçeli caa
Sigmaringa na dæftognanæ me-
aft, læ ay kyyncaa i vertet ,
i miræ eçë i befæs ndæ fctæ-
piit Tÿneoti, eçë stolifænæ me ta⁷ ggiçç
10 lævdimet tæ Apostollyet. Ktæ tæ vertet defc
vet Æotyn te defton me fcegnæ kyæ caa bæn
gner fod⁸ præ tæ falurit e præ te luturit atiy
ishtvet tæ lumurit gnerii. Tafc⁹ po duhet vece faa
fcnuhet emæny i tiyh me fceitænæ¹⁰. Afctù e mar
15 tenæ¹¹ me mbnd e mia tæ paa diiturat¹² e afctù
ççom paa fare frik.

Jofefi Schirò, Arçbifcupu i Durrit eçë Vicar'

19 Apostolyu i Hymarrs ndæ Abænit.

SHUM I LUMURI AT

Të bëmet, lævdimet edhe ato që
kå pësuanë præ fënë të Krish-
tit robi i Tynzoti, Fidheli kå
Sigmaringa, na dëftonjënë me-
aft, se aj qënka i vërtet,
i mirë edhe i besës ndë shtë-
pĩ t Tynzoti, edhe stolisënë me të gjith
lævdimet të Apostoljet. Ktë të vërtet desh
vet Zotyn të dëfton me shenjet që kå bën
njer sod præ të falurit e præ të luturit atij
vet të lumurit njeri. Tash po duhet veçe sã
shkruhet emëni i tij me shejtænæ. Ashtu e mar
[.....] me mend e mia të päditurat e ashtu
thom pã fare frik.

Jozefi Skiro, Arçbiskupu i Durrsit edhe Vikar'

Apostoliku i Himarrs ndë Arbënit.

A: 4-5 Chrisc[tit] Chri[çtit]; 5 Tÿneoti] tÿn Æoti; 6-7 dæftognanæ me|aft] dæftognanæ me | aft; 7 kyyncaa i vertet]
kyyn caa i ver tet 8 i miræeçë] i miræ eçë; 9 Tÿneoti] tÿn Æoti; 9 me ta] meta; 14 i tiyh] itiyh; 15 me mbnd e
mia] me mbndemia

B: 6 dëftonjënë] dæftognanæ; 7 qënkå] kyyncaa; 8-9 shtë]pĩ t Tynzoti] fctæ]piit Tÿneoti; 9 me të] me ta; 14
shkruhet] fcnuhet; 15 mend] mbnd; të päditurat] tæ paa diiturat 19 Arbënit] Abænit.

T(eksti) II (f. 121)

1 SCIUMÆ I LUMURI AT.

SHUMË I LUMURI AT.

5 Pŕe tæ ggiçç̥ ato caffsc ky' duhenæ
præ tæ ſcetænuanæ tæ lumænæ
Camil de Lellis yan bæna¹³ gner
taſct fort miræ me hijr tæ Tynæ-
eoti¹⁴ e me tæ maçenæ urteſij
tænde. Gnæ punæ vetæmæ du-
het, ſaa ſcnuhet æmbni¹⁵ ithih¹⁶ me tæ tiera ſce-
10 tæna. Kæið ndeer i tucon¹⁷ me ggiggæ, pŕe pat
ſcium lævdime e ſcium tæ daſciunæ præi Tynæ-
eoti, o prei ſciocunæ e fchignanæ. Kayò e da-
ſciunæ duron ſod e ggiçç̥monæ præ tæ ma-
çenæ ſciokærij, ayò kia ſcærben ta læmurtu-
15 rit. Œotyn caa ſcium dæftuaræ tæ maçenæ ſcet-
nii¹⁸ e tiyia me ſcium ſcegne. Andai i lumuri At
tæ lutemi e tæ falemi ggiçç̥ ſaa iemi, eç̥e
unæ præ pies tæ Arbænit tæ ſcrualc eç̥e kætæ
ndæ tæ ticræ ſcietana.

20

Jofefi Schirò, Arçbiſcopu i Durſit¹⁹ e Vicar'
22 Apoſtolicu i Hymarræ ndæ Arbænit.

Pse tæ gjith ato kafsh q' duhenë
prë tæ shetënuanë tæ lumënë
Kamil de Lellis jan bënë njer
tasht fort mirë me hîr tæ Tynë-
zoti e me tæ madhenë urteſi
tënde. Një punë vetëmë du-
het, sã shkruhet ëmbri i tîhj me tæ tjerë she-
tëna. Këjo ndër i tukon me gjithë, pse pat
shum lëvdime e shum tæ dashunë prej Tynë-
zoti, o prej shokunë e fqinjënë. Këjo e da-
shunë duron sod e gjithmonë prë tæ ma-
dhenë shoqëri, ajo që shërben tæ sëmurtu-
rit. Zotyn kã shum dëftuarë tæ madhenë shet-
në e tîjë me shum shenje. Andaj i lumuri At
tæ lutemi e tæ falemi gjith sã jemi, edhe
unë prë pjes tæ Arbënit, tæ shkruash edhe këtë
ndë tæ tjerë shetëna.

Jozefi Skiro, Arçbiskopu i Durrsit e Vikar'
Apostoliku i Hymarsë ndë Arbënit.

A: 3 ggiçç̥ ato] ggiçç̥ato; 6-7 Tynæ|eoti] tynæ | Œoti; 9 i thih] ithih; 11-12 Tynæ|eoti] tynæ | Œoti; 12-13 e
da|ſciunæ] eda|ſciunæ; 13 ggiçç̥monæ] ggiçç̥ monæ; 14 ſcærben] ſcær ben; 16 e tiyia] etiyia;

B: 9 shkruhet embri i tîhj] ſcnuhet æmbni ithih; 9 tierë] tiera 11 prej] præi; 12-13 fqinjënë. Këjo] fchignanæ.
Kayò; 14 tē] ta; 19 tē tjerë shetëna] tæ ticræ ſcietana.

T(eksti) III (f. 143)

1 T' LUMURI²⁰ PIETR' REGALAT
CAA SPÆGNA ,

SCIUM I LUMURI AT .

5

Kyænæ caa²¹ eçe cuur ifc i ggyal
kak²² i maçç²³ fciet, faa ggiçç
bota e gneræia riçç e veyæ
tek' ay' t'y truhey e t'y luteyæ

10

pořicuur t'ifcte (g)næ²⁴ i maçç
fciet e fcium i diitunæ profet.

Ayò vet fratænìa e fcietit Fran-
gijk²⁵ e gneh eçe e lævdon

fod e ggiççmonæ, fe ay e caa mbæfuanæ

15 e ndrekyunæ mbæ uçæ maæ tæ Miræ. Eot(y)n²⁶

i maçi e caa nderturæ²⁷ ndæ ktæ yet me fcium
e tæ mbæçaa fciagne. Præandai loyas²⁸ fe mæn-
dæ²⁹ çççomi paa frik, fe præpara Tynæoti ifct³⁰
gnaæ i maçç fciet.

20

Jofefi Schirò Arçbifcæpu i Durřfit e Vicar'

22 Apofollicu i Hymarrs ndæ Arbænit.

T' LUMURIT PIET'R REGALAT
KÅ SPËNJA

SHUM I LUMURI AT .

Qënë kã edhe kūr ish i gjall
kaq' i math shet, sã gjith
bota e njerëzia rriřh e vejë
tek ai t'i truhey e t'i lutejë
posikūr t'ishte një i math
shet e shum i dītunë profet.

Ajo vet fratënìa e shetit Fran-
gijk e njeh edhe e lævdon

sod e gjithmonë, se aj e kã mbësuanë

e ndrequnë mbë udhë më të mirë. Zotyn'

i madhi e kã nderturë ndë ktë jet me shum
e të mbëdha shenje. Prëandaj llojas se mën-
dë thomi pã frik, se præpara Tynzoti isht
një i madh shet.

Jozefi Skiro, Arçbiskëpu i Durřsit e Vikar'

Apostoliku i Himarrs ndë Arbænit.

A.: 6 i ggyal] iggyal ; 7 i maçç] imaçç; 8 e gneræia] egneræia; 9 t'y truhey e t'y luteyæ] ty truhey, e ty luteyæ;
10 pořicuur t'ifcte næ i maçç] po ři cuur t'ifctenæ i maçç; 13 e gneh eçe e lævdon] egneh, eçe elæv don ; 14
ggiççmonæ] ggiçç monæ; 17 Præandai] Præ andai; 18 præpara Tynæoti] præparatyn Eoti; 19 i maçç] imaçç

B.: 1 T' LUMURIT] T' LUMURI; 10 një] næ 15 më] maæ ; 15 Zotyn'] Eot n'; 19 një] gnaæ.

T(eksti) IV (f. 166)

1 N A I L U M U R I A T

5 Gnæ tietræ tæ skælkiem xomplhæ³¹
na dæfton præ tæ ndiecuræ scieta
Fratnij e Capuccinet me tæ lu-
murinæ Jofif caa Leoniffa. Præ
tæ vertet fe ggiççç ggela e tiyh
na bie gnæ eeræ fcium tæ miræ
ndæ hundæt tona. Plæ Eotynæ caa derçuræ mbij
10 tæ me doræ hapt poñi vaggh³² ggiççç hiret³³ e
ggiççç çunetiit³⁴ fciertit fceint. Eçe e caa
bæænæ po ñi eæmbra e tiih. Unæ nænc e mar
me mend' e mia tæ ççom e tæ numurogn
tafcti ggiççç lævdimet. Ktiyæ robby Tynæoti.
15 Vec' e cam meaft fe Kyfcia fceinte i caa gno-
hunæ præ tæ mbæççaa tæ mira eçe tæ vep-
teta. Afctu ççom eçe præ fcegnat³⁵ e mbre-
cullij, me fe Eotyn caa ndertune Ktæ robbin'
e tiyh. Tafcti duhet vetæmæ saa ty, fcium
20 i lumuri At, tæ haps³⁶ e tæ deftofc ktæ tæ
bucur' e ktæ tæ lævduam fceint (g)nerii, faa
t'e ndekgnæ ggiççç bota e ggiççç Krifctæ-
rymi .
25 Jofifi Schirò, Arçbifcupu i Durfit e Vicari
Apostolicu ndæ Arbænit .

N A I L U M U R I A T

Një tjetrë të shkëlqiem ksomplë
na dëfton prë të ndjekurë sheta
Fratnë e Kapuçinet me të lu-
murinë Josif kã Leonisa. Prë
të vërtet se gjith gjella e tihj
na bie një ërë shum të mirë
ndë hundët tona. Pse Zotynë kã derdhurë mbï
të me dorë hapt posi vahj gjith hiret e
gjith dhunët t shpiertit shejnt. Edhe e kã
bënë posi zëmbra e tihj. Unë nënk e mar
me mend' e mia të thom e të numuronj
tashti gjith lëvdimet ktijë robi Tynzoti.
Veç e kam meaft se Kisha shejntë i kã njo-
hunë prë të mbëdha të mira edhe të vër-
teta. Ashtu thom edhe prë shenjet e mbre-
kullë, me se Zotyn kã ndertunë ktë robin'
e tihj. Tashti duhet vetëmë sã ti, shum
i lumuri At, të hapsh e të dëftosh ktë të
bukur' e ktë të lëvduam shejnt njerë, sã
t'e ndjeknjë gjith bota e gjith Krishtë-
rimi.
Josifi Skiro, Arçbiskupu i Durrsit e Vikari
Apostoliku ndë Arbënit.

A: 3 xomplhæ] xompl hæ; 7 e tiyh] etiyh; 13 e mia] emia; 13 numurogn] nu murogn; 14 lævdimet ktiyæ]
lævdimet . Ktiyæ; 14 Tynæoti] tyn Eoti 15 Vec' e cam meaft] Vec ecam me aft; 16 eçe] e çe; 17 eçe] e çe; 19 e
tiyh] etiyh; 19 vetæmæ saa] vetæmæ . Saa; 20 i lumuri At, tæ] i lumuri At . Tæ; 21 >g<nerii] ne rii; 22 t'e] te

B: 11 dhunët t shpiertit] çunetiit fciertit; 14 robi Tynzoti] robby Tynæoti; 22 njerë] nerii; ndjeknjë] ndekgnæ

T(eksti) V (f. 190)

1 SCIUM I LUMURI AT

5 E lumura Caterinæ tæ Riccevet,
e berξ' zafc³⁷ e kalogree e sceitit
Domenikæ, gnera faa roi mbaiti
fert, fakienæ e scemæliynæ e
Tynæoti ky' è kriiyoi me pastri-
minæ e faayæ. Pashif³⁸ e u mændua
faa mænbi tæ scæmæteneg ede ðotit Chrifc-
10 tæ kyæ na scpræblei me vet mundimet e tiy.
Ma pfe me fukiynæ e fay nænc mundi tæ kifc
ktæ te maçe hiir. Yia ξuroi vet Chrifcti ðotyn
me scegnet e mundimevet kyæ i tipofi mbæ
tæ kriominæ³⁹ kufomæ tæ afay aça⁴⁰ gnæ valc
15 afctù e kriuræ⁴¹, afctù e munduaræ eçe kakœ⁴²
fcium e dæfciuræ caa ðotyn, eçe (t)afcti e nder-
turæ me fcium scegne tæ sceitæriis. Ifct e
ggiiggfæ tæ nderfc eçe ti, fcium i lumuri At,
e tæ scrualc embrin e faay me tæ tierat fcietæra
20 valcia. Afctù fe tæ yeet, embri e fe maçes
fciet Katerinæ kaa Siena eçe ay i afay kiæ
ifct caa Fiorenza.

Jofefi Schirò, Arçbifcupu i Durrfit, eçe Vicar
25 Apostolyu i Hymarrs ndæ Arbænit.

SHUM I LUMURI AT

E lumura Katerinë të Riçevet,
e bardh' vash e kallogrë e shejtit
Domenikë, njera sa rroi mbajti
fort, faqenë e shemëllijnë e
Tynzoti q' e krïjoi me pastri-
minë e sajë. Pasisi e u mëndua
sā mëndi të shëmëllenehj edhe Zotit Krish-
të që na shprëblei me vet mundimet e tij.
Ma pse me fuqinë e saj nënk mundi të kish
ktë të madhe hër. Jia dhuroi vet Krishti Zotyn
me shenjet e mundimevet që i tiposi mbë
të kriominë kufomë të asaj adha një vash
ashtu e qriurë, ashtu e munduarë edhe kaqë
shum e dashurë kã Zotyn edhe tashti e nder-
turë me shum shenje të shejtërës. Isht e
ggijsë të ndërsh edhe ti, shum i lumuri At
e të shkruash embrin e sāj me të tjerat shetëra
vasha. Ashtu se të jët embri e së madhes
Shet Katerinë kã Siena edhe aj i asaj që
isht kã Fiorenca.

Jozefi Skiro, Arçbiskupu i Durrsit edhe Vicar
Apostoliku i Himarrs ndë Arbënit.

A: 3-4 Riccevet, | e berξ'] Riccevet | Eberξ; 6-7 æ | Tynæoti ky' è] æ|tyn ðoti Kyè; 8-9 e u mæn|dua] eumæn|dua;
9-10 Chrifc|tæ] Chri|ctæ; 10 e tiy] etiy; 11-12 kifc | ktæ] Ki|cktæ; 13 i tipofi] itipofi; 15 e kriuræ] ekriuræ; 16 e
dæfciuræ] edæfciuræ; 17 tæ sceitæriis] tæ sceitæ riis; 18-19 i lumuri At, e tæ scrualc] i lumuri At. E tæ scrualc;
19 e faay] efaay;

B: 4 e bardh' vash] e berξ zafc; 6 fort] fert; 6-7 e | Tynæoti] æ | Tynæoti; 9 mændi tæ scæmælenehj edhe] mænbi
tæ scæmæteneg ede; 10 e tij] e tiy; 11 pse] pte; 14 qiominë] kriominæ; 15 kriurë] kriuræ 16 dashurë]
dæfciuræ; 16 tafcti] afcti; 20 së madhes] fe maçes.

¹ Pjesë nga studimi i gjatë i autorit mbi Zef Skiroin, botuar në "Studime" nr 12 [2006] Prishtinë.

² Lidhur me ndërhyrjet në tekst kemi pasqyruar në një rubrikë të veçantë (A) vetëm shkrimin e fjalëve bashkë e ndaras si edhe ndarjet "jokorrekte" në fund të rreshtit. Nuk janë pasqyruar në të (vetëm me ndonjë përjashtim) përshtatja me rregullat e sotme të pikësimit dhe të shkrimit me shkronjë të madhe. Për to lexuesi mund të bëjë vetë ballafaqimin me faksimilet e dhëna në fund të punimit.

³ Në një rubrikë të veçantë (B) janë pasqyruar ndërhyrjet në transliterimin (diplomatik = transkriptim fonetik i lirë), kur mendohet se kemi të bëjmë me gabim shtypi ose harresë të shkronjës përkatëse nga vetë autori, përkatësisht nga radhitësi në shtypshkronjë.

⁴ Vështirësi interpretimi (: a) gabim shtypi, apo b) sajim i Skiroit?) paraqesin të gjitha format të parotazicuara që shfaqen shpesh në tekste të Skiroit (khs. R 11: <bæn>, R 14 <emæny>, <fceitænat>), duke konkuruar si të tilla edhe gjegjëset e mirëfillta toske. Në transkriptim nuk është ndërmarrë në këtë pikë (me ndonjë përjashtim) asnjë ndërhyrje korrektimi. Shih § IV/2,3.

⁵ Vlera e grafemës <y> në këtë pozicion: në fund fjale pas një bashkëtingëlloreje dhe para nyjës <i> të fjalës ndjekëse, është padyshim [i]; khs. më poshtë <emæny i tiyh> (R 14).

⁶ Grafema <y> (= [y]) del gjithkund në tekste në lidhje me kompozitën/togun e ngurrosur <ȳn(æ) ȳoti> ~ <ȳotyn> (sh. edhe III/1, d - vërejtje), të cilën (me përjashtim të rasës emërore – T I, R 11) Skiroi e shkruan gjithmonë ndaras.

⁷ Vështirë se kjo formë të mund të interpretohet si formë asnjësi. Përndryshe gabimi i shtypit: <a> për <æ>, del disa herë në këto tekste.

⁸ Kjo formë ndajfoljore me fundore të zëshme do vështruar më fort si gegizëm, megjithëse rezultojnë e dëshmuar edhe ndër arbëreshët e Italisë (khs. Figlia *Il codice* passim; Giordano 1963 442; Altimari – me letër).

⁹ Tjetër gegizëm (?), krahas *tasht(i)*. Giordano (1963 passim) i regjistron format *tash*, *tashti* (+ Serembe), ndërsa te Figlia (*Il codice*) dëshmohet vetëm *nani*.

¹⁰ Vështirësi leximi e rrokjes nistore, e cila pasqyrohet grafikisht në tekste në tri variante: <fciē-> ~ <fciē-> ~ <fciē->; khs. edhe <fciēgnē> pranë <fciēgnē>. Në transkriptim janë mbajtur parasysh vetëm dy forma /ʃej-/ dhe /ʃe-/. Varianti *shet-* dëshmohet gjithsesi për të folmen e Horës. Khs. edhe Altimari (1988 67).

¹¹ Lexim i paqartë. Thuajse e njëjta situatë me pjesën ndjekëse: <me mbndemia>, të cilën e kemi zberthyer në <me mbnd e mia>, duke fiksuar kështu një gabim shtypi: mend] mbnd.

¹² Sikurse në shkrimet e vjetra shqipe, Skiroi e shkruan ndaras parashtesën <paa> në formimet prejmbiemërore.

¹³ Kjo pjesore na shfaqet në tekstet e Skiroit në tri variante: <bæn> ~ <bænæ> ~ <bæænæ>.

¹⁴ Më e shpreshtë shfaqet në tekstet e Skiroit forma me gjymtyrë të parë të rrudhur: <ȳn ȳoti>.

¹⁵ Në mos një gegizëm hiperkorrekt i vetë autorit, atëherë kemi të bëjmë me një gabim shtypi, <æmbni> për (formën pianote) <ëmbri> (: [əmbri]).

¹⁶ Shmangiet grafike, që ndeshen gjithkund në tekst për këtë formë përemërore: <thih> për <tiih/tiyh> (krahas <i tiy> e <tiyia>); janë të kushtëzuara pas gjase me paraqitjen grafike të tingullit të veçantë [ç] që e ndeshim gjithkund sot në Horë me vlerë të veçantë funksionale (sh. Guzzetta 1978 35v.).

¹⁷ Pas gjase një tjetër gegizëm me <u> paroksite, që shfaqet shpesh te autorët e vjetër të Vermut (khs. Kazazi: *shukoj* “shikoj”).

¹⁸ Pas gjase një formë e rrëgjuar dialektore geqe, khs. T IV, R 4-5 <fcieta Fratnij>.

¹⁹ Variantet formale <Durfīt> pranë <Durrfīt> na shfaqen në tekste në raportin 2 : 3. Në transkriptim kemi vendosur për paraqitjen e unifikuar të emrit me vibranten [r].

²⁰ Forma mbiemërore, e paravendosur pritej të dilte me shenjuesin e shquarsisë në rasën dhanore.

²¹ Mbetet e vështirë për të vendosur, nëse kemi të bëjmë këtu me një fjalëformë të mënyrës dëftore (si e kryer e përmbysur) apo të së ashtuquajturës habitore (në kohën e tashme). Në transkriptim kemi vendosur për mundësinë e parë.

²² <-k> për [c] para nyjës ndjekëse <i>. Pritej gjithsesi një shenjë apostrofi në tekst.

²³ Në tekstet e Skiroit vërehet çzëshmimi i bashkëtingëlloreve të zëshme në pozicion fundor, sidomos për [(-)ð-] ~ [-θ]. Khs. edhe një rresht më poshtë: <ričč> (: [riθ]).

²⁴ Propozim alternativ i grafisë <ifctenæ> si gabim shtypi për <ifctē][g]næ> (= *ishte një*).

²⁵ Vështirësi në interpretimin e grafemës <-g-> në këtë pozicion. Në transkriptim kemi bazuar në të folmen e sotme të Pianës, që shqipton këtë emër me [dʒ]: *Franxhisk*. (Kumtim gojor nga Mandalà).

²⁶ Boshllëku midis dy fjalëformave në origjinal do parë më fort si harresë ose gabim në radhitje i shkronjës së pritur <y>.

²⁷ <nderturæ> „nderuar“; khs. Giordano, 1963 298: *nder-ënj* (~ nderta, ndertur); khs. T IV <ndertunæ>

²⁸ Khs. Giordano, 1963 246: *llojas-ënj* „pensare, ragionare“

²⁹ Khs. Giordano 1963 274: *mënd* tr. pranë *mundënj* “potere” (f. 291)

³⁰ Formë dialektore (për *është*) tipike për të folmen e Horës së Arbëreshëve.

³¹ Kjo fjalë i përgjigjet në tekstin latin <exemplar>. Është i vetmi rast në të pesë letrat, ku Skiroi përdor grafemën <x> - pas gjase për [ks] (kumtim nga Altimari) - si edhe dyshkronjëshin <lh> për [ʃ].

³² Për formën pianote *vahj* sh. Guzzetta 1978 35v.

³³ Një ndër rastet kur gjatësia e zanores së brendshme (para [r]) përcaktohet nga natyra e rrokjes, khs. <hiet> (sh.) ~ <hijr> (nj.).

³⁴ Një rast tjetër me të ashtuquajturën rasë parafjalore (sh. T I, R 9), i përfutur nëpërmjet absorbimit të nyjës së përparme prej shenjuesit njëtimërbërsh të kategorisë së shquarsisë tek emri prijës.

³⁵ Të njëjtat shmangie grafike të formave <fciēgn-> dhe <fciēgn-> sikurse te <fciēt-> e <fciēt-> (shën. 33).

³⁶ Rasti i vetëm, ku tingulli [ʃ] në pozicion fundor jepet grafikisht me <s>. Ndoshta gabim shtypi.

³⁷ Leximi i nistores mbetet i vështirë. Afrohet vizualisht me shifrën arabe <2> të zvogëluar. Për nga kuptimi dhe në baze të tekstit latin pritej nistorja <v>: <vaſc> = lat. <virgo>. Jo më pak vështirësi paraqet leximi i mbiemrit paraprijës, që i përgjigjet në tekstin latin <candidissima>. Një propozim alternativ do të ishte mbiemri *i verdh*.

³⁸ Leximi vështirë. Në rastin e një fjale të vetme, lejohemi të rindërtojmë një fjalëformë të një foljeje të padëshmuar **pasis* me kuptimin “(lat.) patior, vuaj”. Edhe një formë e zgjeruar e *pasënj* “(in)seguire” (khs. Girdano 1963 348) mund të përkonte deri diku me kontekstin në shqyrtim.

³⁹ Lexim i vështirë. Mandala sheh këtu me rezervë një gabim shtypi (me zhvendosje karakteresh grafike) për <kirominæ>, duke e afruar kështu në çerdhen e foljes *qironj* (Piana) “pastroj” (khs. Matranga, ms. A 42v, 5 qëruarë <chiæruaræ>). Këtij mendimi i jemi bashkuar edhe në versionin e transliteruar të tekstit. Shih edhe shën. 64.

⁴⁰ Khs. Giordano 1963 1: *adhà* „per certo, forse, probabilmente”.

⁴¹ Lexim i vështirë. Shih shën. 62.

⁴² Ky alograf (<œ> për æ) del gjithsej dy herë dhe vetëm në këtë tekst, ndërsa gjegjësi tjetër <ę> vetëm një herë (T IV 16).